



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Prima est p[er]fectio retractatiua

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Phil. iij. Gaudete in dño semp. Et Ps. Letamini iusti in dño. Et in passumptis sbis. Letabit iustus in dño. Hoc aut ad pñs spcaliter dicitur d' glosio martyre thoma q' iustissimus fuit z pro iusticiaylsq' ad morte certavit q' dñi vixeret in solo dño letabat z nunc cū angelis in dño letat z sine fine letabitur. Ut aut videam' q' iust' fuerit glosius iste thomas tres sunt sue iusticie declarande p' mentie.

Prima est imitanda iusticie pfectio. quō viz pfectus fuit in iusticia seu frute

Secda ē admiranda iusticie defensio. quō viz virilit' defēdit iusticiā z librat' eccle.

Tertia est vneranda iusticie declaratio. quō viz declaravit dñs multipl'r puritatē z veritatē sue iusticie.

Prima igit' est excellentia pfectois imitande. Prouer. xv. In abundāti iusticia p'us maria. Fuit aut' in beato thoma triplex pfectio iusticie siue virtutis.

- P**rima est pfectio retractiua
- S**ecda est pfectio directiua
- T**ertia est pfectio erectiua

Prima est pfectio retractiua q' scz scipm retrahit ab oi impedi'mento p'utis: ab omnib' s' q' hūanū anīmū ad p'ctm allēciunt z a viā dei impediūt q' potissime sūt trīa. s' diuitie: delitie: z honores siue eminentie. **P**rimo itaq' anīmū suū retrahit a diuitiaz cupiditate p' cōtempū mundanoz. De solo em' ch'i amore pariter z honore curabat. q. d. cū paulo illud Phil. iij. Dia arbitrat' sum vt stercorare cōm lucrificā q' ipse natus fuerit ex parentib' diuissimis z illustrib' in Lon'donensi ciuitate. Contemp' q'ppe diuitiarū multū est necessari' ad nutriendā z conseruandā hois iusticiam. qz sic dicit Tim. vj. Radix oim maloꝝ cupiditas. et Prouer. xv. Qui festinat ditari non erit innocens. **S**ecdo a delitiaz voluptate per vite austeritatem Nam sic dicit Prouer. xxix. Qui delicat' ē a puericia nutrit seruū suū. id est corpus p'itum postea illū sentiet cōtumacē. Hec ibi. Idcirco brūs Thomas temperat' multū erat in cibis z potibus sciens illud esse vep. qd' h' Prouer. xx. Lu

curiosa res est vinū z tumultuosa ebrietas. q'cumq' his delectat' non erit sapiens. Hec ibi. Posteaq' aut' factus est eps cōm nem mltis ieiunjs macerabat: cilitū etiā semp gerens ad carnē z femozalia c'fina vsq' ad poplices. Est aut' pfecto necessaria carnis maceratio z carnal' abdicatio voluptatis ad hoc vt fiat hō iustus z p'ctus. Nam sic dicit Job. xxvij. Non inuenitur sapia in terra suauiter viuentiū Hec ibi. S'z heu heu q'multa sūt q' corp' nimis indulgent: paz aut' nihil de ania curantef: multo ampl' corp' q' anie detrimentuz formidantes. Tales sunt nimis carnales q' vt dicit ps. Trepidauerunt timore vbi non erat timor. Et certe plerunq' tales ex sola opinione infirmant. Vñ narrat Aug' cenna de quodaz q' dñū timuit lepra q' ex solo timore leprosus est effectus. Seneca. Plura nos terrent q' premant. z plus opinione q' re laboramus. Hec ille. Tales sūt sic equus vmbriatilis q' ad sonitū folij vel ad volatū aulis terref. Bonum igit' est' cū p'sillium vt de corpe suo facerent sic faciūt armigeri de equo vmbrianti. Urgent ei cū calcarib' z transire compellunt p' loca q' fornicat. Sic tu corpus tuum ad ardua cogas. Sed pauci hoc volunt facere: s'z sicut dicit Gregori'. Omnes suis vicijs fauēt z quod ad voluptatem corp'ozis faciūt ad necessitatis referunt actionem sub specie virtutis vicium voluptatis excusantes. Hec Gregorius. **T**ertio ab honorum ambitiositate per p'ofundam humilitatē. Eccl. ij. In die honoris tui ne extollaris Hec ibi. Hoc attendens beatus thomas episcopus factus solebat in secretiori celsula tredecim pauperum pedes proprijs manibus curuare q' genibus abluere: et cuiuslibet eozum quattuor argenteos dare. Eccl. iij. Quanto magnus es humiliā te in omnibus et coram deo inuenies gratiā. Hec ibi. Ad hoc pfecto vt fiat hō p'ctus perfectus virtuosus et iustus necessaria est sibi humilitas et mundani honoris vilipensio. quia vt dicit Psal'm. Homo cum in honore esset non intellexit comparatus est iumentis insipientibus. Et recte comparatur iumentis insipientibus q' mundani delectatur honoribus qz nō attendit neq' considerat ipsius honoris vanitā



¶ Ber. de sctō Thoma Cantu

tem et instabilitate. Ps. Uidi impiū exaltatū et eleuatū et c. et trāsiit et ecce nō erat. Itē nō attēdit q̄ honor mūdān^o ambrosiū deiciat in pētm et tādē in infernum. Arb^o paulatim et cū difficultate exaltat: sed repēte statū ventoz deiciat. Sic Paulatim ascēdisti: sed nō paulatim descendes imo tanq̄ fulgur et alt^o sathanas. Hec gre go. Itē nō attēdit q̄ q̄ ponit pedē suū sup vacuū v^o fouēā: statim alta deserit et i ima cadit. Sic q̄ affectū suū ponit i vanitate rerū spaliū v^o dignitatū cito deū deserit et in culpā cadit. Ps. Detecisti eos dū alleuarent et c. Itē nō attēdit q̄ cornicula q̄ nō pōt frāgere nucē in altū portat vt fortius cadat et frāgat. sic diabolus i dignitatib^o eleuat aliquē que aq̄ pōt poterat vincere vt in pētm deiciat. Itē statuit chīm sup pinaculū repli Dat. iij. Et Job. xxx. Eleuasti me et q̄i sup vērū ponēs elisisti me valde. Hec ibi. Itē nō attēdit q̄ aqlā alte volantē facit cadauer descendere velociter. sic boiem q̄ alta vturis et p̄platōis ascēdit: dignitas v^o palis voluptas. Ps. Ascendit vīq̄ ad celos et descendit vīq̄ ad abyssos. Itē nō attēdit q̄ capa pluuias dū p̄ponit alijs vestib^o eo q̄ charior habeat: sed vt sola def̄ petitur et alia vestimta mūda custodiant. sic homi in platōe. qz expe dit vt v^o moriat p̄ p̄lo tē. vt dī Joā. xj. Considerauit itaq̄ glōsios thomas qm̄ ex quib^o prauarē delictijs turpia: et ex ho^o morib^o yana pcedūt: vt dī Innocē. iij. li. de vilitate cōditōis hūane. Ideo suū animū ab eis abstraxit. Ecces. ij. Cogitauit i cor de meo abstrahere a vino carnem meā vt animū meū trāsferre ad sapiāz: deuitareq̄ stulticiā. hec ibi A vino inq̄. i. ab oi mūdana delectatione.

Secunda est pfectio directus. Prover. xj. Iusticia simplicet dirigit viā et in impietate sua corruet impius. Hec ibi. Hmōi autē directio fit per sapiam: prudentiā: et sciam q̄ p̄ficiūt intellectiuam potētiā: et habēt dirigere affectū circa humana agibilia: et sic p̄ficiūt iusticiā hominis dirigēdo. Itē Eccl. xij. postq̄ dī sapiēs Huius viri q̄ in sapia morabit. subdit: et q̄ iusticia meditabit et i sensū cogitabit et i p̄ceptionē dei. vt vīq̄ sp̄ habeat dei timo

rem q̄ iustificabit hoīem. Eccl. j. Qui nō timore est nō potit iustificari. Fuit autē brūs thomas vir sapiētissim^o atq̄ prudētissim^o. Vñ cū recessisset a curia regis et ab archiepo cantuariē. theobaldo noīe: cui se cōmiserat esset archidiacon^o p̄stitit: ad p̄ces ipsius archiepi ad regē curiā rediit: et cancellariā suscepit: vt prudentia sua malig^o gnoz in eccliam phiberet insult^o. Sic etiā scientia illuminat^o erat vt inauditas et difficiles q̄stōes dissolueret. qd̄ multi litteratōres tantā in eo pfunditatē scie admira^o res ascribebāt. Exēplo inq̄. et^o studēam habere diuine legē sapiam: vite hūane cure cūa. Iosue. j. Nō recedat volumē legis de ore tuo: sed meditaberis in eo diebus ac noctib^o vt custodias et facias oia q̄ scripta sunt in eo. Tūc dirigēs viā tuā et intelligēs eam. hec ibi. Habeam^o itaq̄ sapiam et prudentiā vt sic dirigi valeam^o p̄ viā iusticie: sed nō sit hec prudentia sine simplicitate. Dat. x. Estote prudētes sicut serpēs: et simplices sic colūbe. q̄a sicut dī p̄uē. xj. Simplicitas iustoz dirigit eos.

Tertia est pfectio erectiua siue eleuatiua. Prover. xij. Iusticia eleuat gētē. et apls hortat heb. xij. Remissis manus et soluta genua erigite: et gressus rectos facite pedib^o vris. Hec ibi. Vanitas remissa significat ocū. et solutio genuū significat debilitatē respectu mali tolerādi. Dicit q̄ apls Erigite manus remissas ad bona opandū: et genua soluta erigite et fortificate ad laborē debitū sustinēdū: et gressus rectos facite pedib^o vris. i. affectiōib^o q̄ in deum p̄sūs debēt erigi: tūc cū est rectitudo in eis. Et hec rectitudo eleuatiōis siue erectōis mēt^o hūane in deū p̄ficiūt iusticiā: Ideo Ps. postq̄ dī. Exultate iusti in dño. subdit: rectos decet collaudatio. Et itē. cū dī. Letami in dño et exultate iusti. subiungit: et glāmi oēs recti corde. Sicut postea q̄ dixit. Letabit iust^o in dño et sperabit in eo. addit: et laudabunt oēs recti corde. q̄i innuēs rectitudines cordis p̄fectionē esse iusticie. Hāc autē p̄fectionē erectiuam habuit glōsios Thomas Ep̄m in deū erigebat et se totū ad supna erectēbat. Et h̄ p̄cipue facebat p̄ triplicē excellētā virtuosam. Primo p̄ excellētā